

N:o 119.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen om pension åt framlidne lektorn vid tekniska högskolan, professorn A. W. Hoffstedts änka Elise Hoffstedt, född Kindberg; gifven Stockholms slott den 13 mars 1908.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva, att framlidne lektorn vid tekniska högskolan, professorn August Wilhelm Hoffstedts änka Elise Hoffstedt, född Kindberg, må från och med år 1908, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 300 kronor årligen.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Hugo Hammarskjöld.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars
1908.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALFRED PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 HAMMARSKJÖLD,
 SWARTZ,
 grefve HAMILTON,
 grefve EHRENSVÄRD,
 MALM.

Ang. pension
för änkan
Elise Hoffstedt.

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld anförde:
»Hos Eders Kungl. Maj:t har afiidne lektorn vid tekniska högskolan,
professorn August Wilhelm Hoffstedts änka Elise Hoffstedt, född Kind-
berg, som från civilstatens änke- och pupillkassa åtnjuter pension till
belopp af 400 kronor årligen, under åberopande af mannens mångåriga
verksamhet i det allmännas tjänst i underdånighet anhållit, att Eders Kungl.
Maj:t täcktes aflåta nådig proposition till 1908 års Riksdag om beviljande
åt henne af en extra pension af 300 kronor eller det mindre belopp, som
Eders Kungl. Maj:t kunde finna skäligt föreslå.

I detta ärende hafva infordrade underdåniga utlåtanden afgifvits dels
den 4 januari 1908 af styrelsen för tekniska högskolan dels ock den 22
februari 1908 af statskontoret.

Af en vid ansöknings i transsumt fogad bouppteckning efter professor Hoffstedt inhämtas, att denne affidit den 29 oktober 1907, efterlämnande såsom stärbhusdelägare sin bemälda änka samt en broder och två affidna systrars barn, att boets tillgångar upptagits till 27,476 kronor 1 öre, hvaraf på lösöreboet belöpt 4,787 kronor 95 öre, samt att, då afgående poster och skuld utgjort tillhoppa 3,660 kronor 45 öre, behållningen i boet upptagits till 23,815 kronor 56 öre. Enligt af statskontoret lämnad uppgift skall boets behållning på grund af testamente odelad tillfalla änkan.

I sitt förberörda utlåtande har styrelsen för tekniska högskolan anfört följande.

Professor Hoffstedt hade alltsedan år 1871 och till sitt frånfälle, alltså i 36 år, varit fästad vid högskolan såsom ordinarie lärare och sedan år 1877 såsom lektor i konstruktion af enkla maskindelar. Jämte lektoratet hade Hoffstedt sedan år 1900 uppehållit en extraläraryrke i samma ämne för vissa grupper af elever. Utom dessa tjänster hade han innehaft befattningen såsom tekniska högskolans sekreterare sedan år 1871. Under denna sin långa och nästan oafbrutna tjänstetid hade Hoffstedt på ett synnerligen hedrande och erkännansvärdt sätt skött sina äligganden, hvadan styrelsen redan ur denna synpunkt hade all anledning att förordna hans änkas anhållan. Härjämte ville emellertid styrelsen hafva erinrat om att lärarbefattningen i konstruktion af enkla maskindelar eller, såsom den numera i högskolans program benämndes, konstruktion af maskinelement och hissinnrättningar, vore af så väsentlig vikt och betydelse för den tekniska undervisningen samt tjänstgöringen i ämnet så kräfvande, att styrelsen i flera underdåniga skrivelser framhållit nödvändigheten af befattningens omändrande till en professur. Därest styrelsens framställningar härutinnan vunnit nådigt bifall, skulle änkan Hoffstedts nuvarande pension hafva utgått med 600 kronor, och det ville synas styrelsen, som om hänsyn borde tagas äfven till detta förhållande. Hoffstedt hade också utom läroverket på ett förtjänstfullt och i hög grad oegennyttigt sätt arbetat till industriens fromma, dels såsom grundläggare, år 1871, och förste redaktör af vårt lands förnämsta tekniska tidskrift, dels såsom flitig teknisk författare. I betraktande af alla dessa omständigheter funne styrelsen en ökning af pensionen åt den förtjänste mannens änka vara af rättvisa och billighet påkallad och tillstyrkte därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte genom nådig proposition hos 1908 års Riksdag utverka en extra pension å 300 kronor åt änkan Hoffstedt.

Statskontoret har i sitt utlåtande anfört, att de föreliggande ekonomiska omständigheterna, så vidt statskontoret kunde finna, icke kunde

anses innefatta giltiga skäl till vidtagande af åtgärd för att åt änkan Hoffstedt utverka någon pension utöfver den, hvartill hon vore berättigad. Men under förutsättning, att Hoffstedts verksamhet kunde anses hafva varit i något afseende af alldeles särskild betydelse för landet, därom statskontoret dock icke tilltrorde sig att afgifva något omdöme, torde jämväl enligt statskontorets mening giltig anledning icke saknas för framställning hos Riksdagen i det af änkan Hoffstedt angifna syfte.

Med hänsyn till det ringa pensionsbelopp, som änkan Hoffstedt enligt hvad förut nämnts äger åtnjuta, samt i betraktande af hennes affidne mans långa och synnerligen förtjänstfulla verksamhet vid tekniska högskolan, finner jag skäl föreligga för beredande åt änkan Hoffstedt af någon tillökning i pension. En ytterligare anledning härtill synes mig ligga däri, att enligt den af Eders Kungl. Maj:t den 31 december 1907 beslutade proposition till Riksdagen angående ombildning af lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa lektors vid allmänt läroverk änka skulle äga att uppbära årlig pension af 900 kronor. Vid sådant förhållande synes änkan Hoffstedts begäran att komma i åtnjutande af pension till sammanlagdt belopp af 700 kronor förtjäna bifallas.

Jag får därför i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva,

att framlidne lektorn vid tekniska högskolan, professorn August Wilhelm Hoffstedts änka Elise Hoffstedt, född Kindberg, må från och med år 1908, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 300 kronor årligen.»

Hvad föredragande departementschefen i detta ärende hemställt behagade Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan jämväl af statsrådets öfriga ledamöter, bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Torsten Burén.